

Katowice, dnia 10.04.2009r.

**NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA**

40-039 KATOWICE

ul. Powstańców 29

(032) 605-64-28 fax 605-64-30

Nr LHA-110-05-7/09/p/09/006

W odpowiedzi prosimy
powołać się na nasz znak

*DUK 7776 16.04.09.
proszę o projekt
odpowiedzi.*

Pan

**Prezydent
Miasta Tychy**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej w dalszej treści „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Miasta Tychy, zwanym dalej „Urzędem”, w zakresie powiązania budżetu Miasta i Powiatu z budżetem państwa, państwowymi funduszami celowymi oraz państwowymi osobami prawnymi w 2008 roku.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 26 marca 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezydentowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami działalność Urzędu w zakresie spraw objętych kontrolą.

¹ Dz. U. z 2007 r. nr 231, poz. 1701, ze zm.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące ustalenia kontroli:

1. W zakresie dochodów związanych z realizacją zadań administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.

Dochody z tytułu zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami zrealizowane przez Urząd w 2008 roku wyniosły 2 783,1 tys. zł, w tym: dochody związane z realizacją zadań powiatu 2 307,8 tys. zł, a dochody związane z realizacją zadań przez gminę 475,3 tys. zł. Największy udział w dochodach, tj. 74,4 % (2 069,4 tys. zł) stanowiły wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie wieczyste nieruchomości. Dochody budżetu państwa w wysokości 2 123,6 tys. zł, stanowiącej 103,7 % dochodów zaplanowanych w tym zakresie, terminowo odprowadzono do dysponenta – Wojewody Śląskiego, zgodnie z § 8 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 lipca 2006 r. w *sprawie planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, przekazywania dotacji celowych i przekazywania pobranych dochodów związanych z realizacją tych zadań*².

Prezydent Miasta, w terminach określonych w powołanym wyżej rozporządzeniu, przekazywał podległym jednostkom organizacyjnym informacje o planowanych kwotach dochodów (§ 4 ust. 4 pkt 2), a jednostki te w terminach określonych w ww. rozporządzeniu (§ 5 ust. 1) opracowywały projekty planów finansowych, uwzględniające źródła powstania dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.

Urząd prowadził ewidencję osób zalegających z płatnościami w komputerowym systemie Rejestr Opłat pod nazwą *Kontrahenci przeterminowani* oraz ręcznie ewidencję sądowej egzekucji należności. Spośród 1 418 podmiotów zalegających z opłatami za użytkowanie wieczyste gruntów Skarbu Państwa oraz dłużników alimentacyjnych, na łączną kwotę 7 641,0 tys. zł, szczegółowej analizie poddano w toku kontroli 30 zaległości (w tym 15 dotyczących dłużników alimentacyjnych). W badanej próbie, o łącznej wartości 442,3 tys. zł, nie stwierdzono przypadków zaniechania przez Urząd działań windykacyjnych.

2. Wykorzystanie dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami

W 2008 roku na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami Miasto wykorzystało łącznie 26 736,7 tys. zł, na poziomie zbliżonym do

² Dz. U. Nr 135, poz. 955

roku poprzedniego (wzrost o 0,7 %), co stanowiło 90,3 % planu na 2008 rok. W toku kontroli nie stwierdzono przypadków opóźnień, zarówno w otrzymywaniu dotacji od Wojewody, jak i w przekazywaniu ich jednostkom bezpośrednio realizującym zadania.

W wyniku kontroli dwóch spośród omawianych zadań, tj.: *Wynagradzanie pracowników Urzędu, wykonujących zadania z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa*, wykonane na łączną kwotę 309,9 tys. zł (dział 750, rozdział 75011) oraz *Świadczenia rodzinne, zaliczka alimentacyjna, fundusz alimentacyjny oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego*, wykonane na łączną kwotę 15 385,8 tys. zł (dział 852, rozdział 85212) stwierdzono, że dotacje wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem, prawidłowo rozliczono oraz terminowo zwrócono niewykorzystane środki Wojewodzie (odpowiednio: 6,9 tys. zł i 1 657,4 tys. zł). Niewykorzystanie dotacji wynikało z mniejszych potrzeb na realizację zadań, niż zakładano przy planowaniu.

3. Wykorzystanie dotacji celowych na zadania własne.

W okresie objętym kontrolą, dotacje na zadania własne wykorzystano łącznie w kwocie 5 265,6 tys. zł (92,2 % planu roku 2008), co stanowiło wzrost o 6,9 % w stosunku do 2007 roku. Badaniem objęto *Budowę wielofunkcyjnego kompleksu sportowego „Orlik 2012”* (dział 926, rozdział 92601). Na zadanie to wykorzystano prawidłowo całość planowanych i otrzymanych środków dotacji w kwocie 333,0 tys. zł. Kontrolą objęto także zadania: *Instalacja monitoringu wizyjnego w szkołach* (dział 801, rozdział 80195), na które dotacja w 2008 roku wyniosła 71,9 tys. zł oraz *Pomoc państwa w zakresie dożywiania* (dział 852, rozdział 85295), na którą wydatkowano kwotę 1 278,6 tys. zł. Zbadane dotacje prawidłowo wykorzystano i rozliczono, a niewykorzystane środki w kwotach 21,1 tys. zł i 17,6 tys. zł zwrócono w terminie.

4. Wykorzystanie dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej, realizowane na podstawie porozumień zawartych z organami administracji.

Dotacje otrzymane w 2008 roku na powyższe zadania w kwocie 26,0 tys. zł, wykorzystano w całości (100 %). Analogicznie jak w roku poprzednim realizowano zadanie *Utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych* (dział 710, rozdział 71035), na które wydatkowano 1 tys. zł. Wzrost wydatków w przedmiotowym zakresie spowodowany został realizacją nowego zadania polegającego na wyposażeniu mieszkania dla repatriantów za kwotę 25,0 tys. zł.

NIK zwraca uwagę, że ww. zadanie Śląski Urząd Wojewódzki zakwalifikował jako zadanie zlecone na podstawie porozumienia, podczas gdy stosownie do przepisu art. 21 ust. 1

i 3 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji³, środki otrzymane przez Urząd na ten cel winny stanowić dotację do zadań własnych. Oba zadania zrealizowano i rozliczono zgodnie z warunkami zawartymi w porozumieniach.

5. Wykorzystanie dotacji z funduszy celowych oraz innych państwowych osób prawnych.

Łączna wartość dotacji uzyskanych w 2008 roku z funduszy celowych wyniosła 17 574,9 tys. zł (94,9 % planu na 2008 rok), co stanowiło wzrost w stosunku do 2007 roku o 33,3%. Badaniem kontrolnym objęto dwa zadania: *Finansowanie kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne pracowników urzędu pracy* realizowane ze środków Funduszu Pracy na kwotę 514,8 tys. zł oraz zadanie *Modernizacja lodowiska przy ul. de Gaulle'a w Tychach* ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, na kwotę 8 000,0 tys. zł. Nie stwierdzono nieprawidłowości, zarówno w zakresie wykorzystania, jak i rozliczenia powyższych dotacji. W obu badanych przypadkach środki dotacji zostały wykorzystane w całości.

6. W zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków funduszy strukturalnych.

W ramach programów operacyjnych finansowanych w 2008 r. ze środków z budżetu Unii Europejskiej, w Tychach realizowano dziewięć projektów o łącznej wartości 532 754,0 tys. zł. Spośród tych projektów dwa realizowane były w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004 – 2006 (o wartości 4 871,3 tys. zł), jeden współfinansowany ze środków Funduszu Spójności (o wartości 521 449,1 tys. zł) i sześć w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (o łącznej wartości 6 433,6 tys. zł).

Szczegółowej analizie kontrolnej poddano trzy projekty realizowane w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki: „*Z nich jesteśmy dumni*” o wartości 160 tys. zł „*Zostań reżyserem swojego życia*” – 259 tys. zł oraz „*Wszyscy razem*” – 1 043 tys. zł, których łączna wartość wyniosła 1 462 tys. zł, co stanowiło 22,7 % ogólnej wartości wszystkich projektów realizowanych w 2008 r. przez miasto Tychy w ramach PO KL.

Terminy zakończenia realizacji wszystkich badanych projektów wykraczały poza 31 grudnia 2008 r. Poniesione do końca 2008 r. wydatki na realizację projektów „*Wszyscy razem*” i „*Z nich jesteśmy dumni*” były zgodne z przewidzianymi w poszczególnych wnioskach o dofinansowanie oraz harmonogramami realizacji projektów. Natomiast opóźnienie w realizacji projektu „*Zostań reżyserem ...*” miało miejsce na skutek

³Dz. U. z 2004 r., Nr 53 poz. 532 ze zm.

wprowadzenia przez Radę Miasta do budżetu przyznanej kwoty dofinansowania w sierpniu 2008 roku, tj.: po blisko miesiącu od dnia wpłynięcia do Urzędu decyzji o przyznaniu środków.

Ponadto stwierdzono, że dwa wnioski o płatność, dotyczące projektów: „*Z nich jesteśmy dumni*” i „*Zostań reżyserem ...*” złożono z opóźnieniem wynoszącym – odpowiednio – 3 i 5 dni w stosunku do terminów określonych w zawartych umowach o dofinansowanie.

7. W zakresie realizacji zamówień publicznych.

Kontrolą objęto postępowania o udzielenie zamówień publicznych: „*Modernizacja lodowiska przy ul. de Gaulle'a w Tychach*” (wartość ofertowa brutto 27 668,4 tys. zł), dofinansowane w 2008 r. ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w kwocie 8 000,0 tys. zł, „*Przebudowa wiaduktu w ciągu ul. Bielskiej – jezdnia wschodnia w Tychach*” i „*Przebudowa wiaduktu w ciągu ul. Boya Żeleńskiego w Tychach – jezdnia północna*” (o wartości odpowiednio 7 965,1 tys. zł i 1 526,2 tys. zł) - dofinansowane w 2008 r. środkami pochodzącymi z subwencji ogólnej budżetu państwa łącznie w wysokości 4 978,0 tys. zł oraz „*Termomodernizacja budynku Urzędu Miasta*” (o wartości 6 761,2 tys. zł), dofinansowane środkami pochodzącymi z pożyczki udzielonej przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości 740,0 tys. zł.

Ze względu na wartość ww. zadań, wszystkich zamówień udzielono w trybie przetargu nieograniczonego. W toku postępowań określono terminy składania ofert w czasie nie krótszym niż 20 dni od daty publikacji ogłoszeń w Biuletynie Zamówień Publicznych, zamieszczono ogłoszenia na stronach internetowych Urzędu oraz tablicy ogłoszeń, udzielono wyjaśnień wszystkim uczestnikom poszczególnych postępowań, powiadomiono o wykluczeniu lub odrzuceniu ofert, poinformowano o wyborze ofert. Wyboru ofert dokonywano na podstawie kryterium, zgodnego z określonym w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ), w każdym przypadku wskazując oferty najniższe cenowo.

Z ustaleń kontroli wynika, że przy realizacji zamówień pn.: „*Modernizacja lodowiska*” zawarto umowę w brzmieniu odbiegającym od jej wzoru, stanowiącego załącznik do SIWZ, podczas gdy przepis art. 36 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁴ stanowi, że SIWZ zawiera wzór umowy, „...jeżeli zamawiający wymaga od wykonawcy, aby zawarł z nim umowę w sprawie zamówienia publicznego na takich warunkach”. Stwierdzona w toku kontroli rozbieżność w treści zawartej umowy w odniesieniu do wzoru polegała na pominięciu w § 12, określającym przesłanki odstąpienia

⁴ Dz.U. z 2007 r. Nr 223 poz. 1655 j.t.

przez Zamawiającego od umowy punktu „h” – o treści: *„jeżeli Wykonawca nie wywiąże się z obowiązku zapłaty wynagrodzenia za wykonane roboty na rzecz podwykonawców – po pierwszym zgłoszeniu takiego faktu przez podwykonawcę (zapis dotyczy również przypadków faktur przejściowych)”*. [REDAKTOWANE] – Zastępca Prezydenta Miasta, który podpisał umowę na realizację zadania, wyjaśnił że powyższa różnica wynikała z pomyłki i faktu istnienia różnych wersji elektronicznych wzoru umowy z etapu przygotowania SIWZ. Przy przygotowaniu ostatecznej wersji umowy z wykonawcą wyłonionym w drodze przetargu doszło do omyłkowego zamieszczenia w umowie § 12 pozbawionego punktu „h”.

Ponadto w podpisanych umowach, dotyczących zadań: *„Modernizacja lodowiska”* i *„Termomodernizacja UM”*, kwoty przeznaczone na sfinansowanie faktur częściowych, za roboty wykonane w 2007 r., (§ 6 pkt 2 b obydwu podpisanych umów), różniły się od kwot zawartych we wzorach obydwu umów stanowiących załączniki do poszczególnych SIWZ, odpowiednio o 152,4 tys. zł – oraz 13,4 tys. zł. Według wyjaśnień Naczelnika Wydziału Przygotowania i Realizacji Inwestycji Urzędu różnice te wynikały z faktu doprecyzowania niezbędnych kosztów na etapie podpisania umowy.

NIK zwraca uwagę na fakt, że przyjęta w SIWZ, opracowana na podstawie Programu Funkcjonalno – Użytkowego dla zadania pn. *„Modernizacja lodowiska”*, wartość zadania w wysokości 12 636,9 tys. zł netto, oszacowana w oparciu o *„Biuletyn cen obiektów budowlanych IV kwartał 2006 – ceny uśrednione”* oraz *„Informację o cenach materiałów, stawkach robocizny kosztorysowej oraz cenach pracy sprzętu - publikacja Sekocenbud IV kwartał 2006 r.”*, znacznie odbiegała od wartości, wyrażonej w czerwcu 2007 roku w trzech ofertach złożonych przez trzy różne przedsiębiorstwa (22 679,0 tys. zł, 24 250,0 tys. zł i 27 780,0 tys. zł). W efekcie, wybrany w drodze postępowania przetargowego wykonawca, przedłożył ofertę o najniższej cenie, przewyższającej o 10 042,1 tys. zł (79,5 %) wartość szacunkową zamówienia.

Pan Prezydent wyjaśnił, że modernizacja lodowiska była jednym z priorytetowych zadań dla Miasta, a jej terminowe wykonanie stało się konieczne ze względu na zaangażowanie środków zewnętrznych oraz z uwagi na współorganizowanie *„IX Zimowego Olimpijskiego Festiwalu Młodzieży Europy Śląsk – Beskidy 2009”*. Znaczną różnicę pomiędzy szacowaną, a zrealizowaną wartością zadania wyjaśniał natomiast rozbieżnością w czasie pomiędzy wyceną inwestycji, a realizacją zamówienia oraz przypadającym na ten okres (I połowa 2007 roku) znacznym wzrostem cen materiałów i usług w budownictwie.

8. W zakresie subwencji ogólnej.

W 2008 roku Urząd otrzymał subwencję w łącznej kwocie 102 432,3 tys. zł, w tym części oświatowej 92 420,1 tys. zł, równoważącej 8 121,4 tys. zł i rekompensującej 1 890,9 tys. zł. Poszczególne części subwencji ogólnej wpływały do Urzędu w wielkościach i terminach określonych przepisami ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁵. Wpłaty do budżetu państwa z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji, w łącznej wysokości 6 530,3 tys. zł dokonywano zgodnie z art. 30 ww. ustawy.

9. W zakresie systemu kontroli wewnętrznej.

W stosowanym w Urzędzie systemie kontroli wewnętrznej funkcjonowały procedury regulujące w szczególności postępowania związane z: gromadzeniem i odprowadzaniem dochodów z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami; wykorzystaniem otrzymanych dotacji; realizacją projektów realizowanych ze środków Unii Europejskiej oraz postępowaniami w sprawach o udzielanie zamówień publicznych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. *Przestrzeganie terminów składania wniosków o płatność, określonych w umowach o dofinansowanie.*
2. *Zawieranie umów o treści analogicznej do wzoru, w przypadkach załączania do SIWZ wzorów umów o udzielenie zamówienia publicznego,*

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezydenta, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

⁵ Dz. U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539 ze zm.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Katowicach

WICEDYREKTOR